

Vergaderjaar 2021–2022

28 684

Naar een veiliger samenleving

Nr. 668

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 september 2021

Met deze brief informeer ik uw Kamer over de stand van zaken van de Tijdelijke subsidieregeling vuurwerkverbod COVID-19 opslag en vervoer (TSVC-19 opslag en vervoer). Daarnaast informeer ik u over een signaalrapportage van de ILT over consumentenvuurwerk (categorie F1 en F2). In deze brief ga ik in op de aanleiding en conclusies van de ILT-rapportage en zet ik uiteen welke consequenties en acties ik daaraan verbind.

Tijdelijke subsidieregeling vuurwerkverbod COVID-19 opslag en vervoer

Afgelopen jaarwisseling is besloten¹ tot een tijdelijk verbod op eindejaarsvuurwerk in verband met de situatie rond COVID-19 en meer in het bijzonder de noodzaak van het ontlasten van de zorg en handhaving. Een tijdelijk vuurwerkverbod heeft een grote impact op de vuurwerkbranche. Daarom heeft het kabinet een tegemoetkoming voor de branche toegezegd: de Tijdelijke Subsidieregeling Vuurwerkverbod Covid-19 (TSVC-19), bovenop de algemene steunmaatregelen in het kader van COVID-19. Er is daarbij rekening gehouden met het specifieke karakter van de sector, te weten dat de verkoop van dit vuurwerk slechts gedurende drie dagen per jaar mag plaatsvinden.

Aanvankelijk was de intentie om de specifieke tegemoetkomingen voor de vuurwerkbranche in één regeling vast te leggen en openstelling gelijk-tijdig plaats te laten vinden. Echter, tegemoetkomingen die de Staat aan ondernemers toekent, moeten in lijn zijn met Europese regelgeving op het gebied van staatssteun. Sinds begin 2021 is de Europese Commissie kritischer op het goedkeuren van aanvullende steunmaatregelen van meer dan € 200.000 bovenop de generieke coronasteunmaatregelen. Daarom is ervoor gekozen om de regeling in twee aparte subsidieregelingen te splitsen – de TSVC-19 detailhandel en de TSVC-19 opslag en vervoer. Zo

¹ Kamerbrief van 13 november 2020, Kamerstuk 28 684, nr. 640.

was het mogelijk om het loket voor het onderdeel detailhandel al eerder open te stellen, van 21 mei tot en met 21 juli, omdat de aanvullende steunmaatregel onder de grens van € 200.000 per aanvraag valt. Bij de TSVC-19 detailhandel zijn de voorschotten inmiddels toegekend, en vindt de definitieve vaststelling momenteel plaats, zodat het dit jaar wordt afgerond.

Ik ben verheugd uw Kamer mee te delen dat op dinsdag 21 september de Europese Commissie goedkeuring heeft gegeven voor de TSVC-19 opslag en vervoer. Vervolgens heb ik de regeling vastgesteld en zal het loket voor de TSVC-19 opslag en vervoer – uiteraard na publicatie in de Staatscourant – op 1 oktober aanstaande worden opengesteld. Het loket zal dan openstaan tot 18 oktober 09.00 uur, zodat RVO de voorschotten (80%) nog dit jaar kan uitbetalen, en de definitieve vaststelling in het eerste kwartaal van 2022 kan plaatsvinden. De site van RVO is bijgewerkt zodat er staat wat voor een aanvraag moet worden ingediend en de branche is geïnformeerd. Ik ben dan ook verheugd dat het loket op 1 oktober aanstaande wordt geopend en ik ben de branche erkentelijk voor het constructieve en goede overleg, wat voordelig was om deze regeling zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij zowel de praktijk van de branche als bij de Europese wet- en regelgeving.

ILT Signaalrapportage

Aanleiding

De ILT houdt toezicht op de productveiligheid van consumentenvuurwerk (aangewezen vuurwerk van categorie F1 en categorie F2). Uit het risicogerichte onderzoek van de afgelopen jaren blijkt iedere keer dat gemiddeld 75 procent van het geteste vuurwerk niet aan de eisen voldoet.² Ongeveer een kwart van het vuurwerk dat niet aan de eisen voldoet, haalt de ILT vervolgens van de markt vanwege een hoog risico voor de consument. Deze hoge afkeuringspercentages waren voor de ILT aanleiding om te onderzoeken hoe het kan dat dit afgekeurde vuurwerk wel een CE-markering heeft. Bijgaand stuur ik u de signaalrapportage van de ILT³.

CE-markering

Binnen de EU is CE-markering voor pyrotechnische producten zoals vuurwerk verplicht. Hiervoor geldt een richtlijn⁴. Deze richtlijn beoogt onder meer de wetgeving voor pyrotechnische artikelen in de EU-lidstaten te harmoniseren voor wat betreft:

- prestatiekenmerken;
- vrij verkeer van pyrotechnische artikelen in de interne EU-markt: EU-lidstaten mogen het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen niet verbieden, beperken of belemmeren;
- optimale bescherming van de gezondheid en veiligheid van consumenten en professionele eindgebruikers van pyrotechnische artikelen.
- De Pyro-richtlijn schrijft sinds 2007 voor op welke wijze producenten van vuurwerk de kwaliteit en veiligheid van vuurwerk moeten verbeteren. Deze zogeheten «conformiteits-beoordelingsprocedure» (CBP) geeft aan welke certificaten en testrapporten verplicht zijn voor de productie van consumentenvuurwerk. Vuurwerkfabrikanten en importeurs moeten een conformiteitsverklaring hebben, die is

² Kamerstuk 28 684, nr. 658.

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

⁴ In 2007 kondigde de Europese Unie de richtlijn 2007/23/EG, de Pyro-richtlijn af. Dit werd later Richtlijn 2013/29/EU.

afgegeven door een Notified Body⁵. Zo tonen zij aan dat het consumentenvuurwerk aan alle eisen voldoet en dat zij de verantwoordelijkheid nemen voor de conformiteit van het product. De fabrikanten die deze procedure volgen, moeten een CE-markering op het product vermelden. Zonder CE-markering mag het product niet worden aangeboden binnen de EU.

Conclusies ILT

De ILT concludeert in de signaalrapportage dat het systeem van CE-markering voor consumentenvuurwerk niet functioneert. De CE-markering op consumentenvuurwerk moet het logische gevolg zijn van een correct doorlopen conformiteitsbeoordelingsprocedure. Dat is echter niet het geval. De CE-markering voor consumentenvuurwerk is volgens de ILT dan ook misleidend. De CE-markering zou de consument het vertrouwen moeten geven dat het vuurwerkproduct veilig is, maar dat is niet het geval.

Beleidsreactie

De constatering van de ILT zijn ernstig. Ze zijn evenwel in lijn met het beeld van de testresultaten van consumentenvuurwerk door de ILT van de afgelopen jaren. De signaalrapportage bevat conclusies die vragen om acties bij de vuurwerkbranche. Die acties richten zich zowel op Nederland als op inspanningen binnen de internationale samenwerking.

Allereerst zijn de fabrikant en importeur primair verantwoordelijk voor de kwaliteit van het consumentenvuurwerk. Ik ga daarom op korte termijn indringend in gesprek met importeurs die vuurwerk Nederland in brengen om deze conclusies te bespreken en te vragen hoe de importeurs ervoor willen zorgen dat de kwaliteit van de geproduceerde partij vuurwerk in de toekomst overeenkomt met de certificaten. Daarnaast wordt controle van consumentenvuurwerk door de ILT gecontinueerd. Er wordt veel getest door de ILT en alles wat niet aan de essentiële veiligheidseisen voldoet, wordt van de markt gehaald en op kosten van de importeur vernietigd. Bij constatering van herstelbare gebreken krijgt de importeur de mogelijkheid dat te herstellen. Ik zal daarnaast de mogelijkheid verkennen of het niet voldoen aan de veiligheidseisen nog nadere consequenties kan krijgen, bijvoorbeeld of dit in de toekomst ook kan leiden tot een boete. Ik zal u in ieder geval begin 2022 informeren over de testresultaten die betrekking hebben op komende jaarwisseling. Verder zal ik ervoor zorgen dat de constatering van de ILT dat het CE-keurmerk niet naar behoren functioneert en daarmee risico's van consumentenvuurwerk met zich meebrengt, wordt meegenomen in de informatie en voorlichting rond consumentenvuurwerk.

Niet alles is echter nationaal op te lossen. Voor een structurele verbetering is internationale actie nodig, hier wil ik op inzetten. Ten eerste zal ik de geconstateerde bevindingen en conclusies melden bij de Europese Commissie en bij lidstaten, het agenderen en erop aandringen dat spoedige actie wordt ondernomen om de nodige verbeteringen door te voeren. Ik wil bezien hoe we samen met de Europese Commissie kunnen zorgen voor een structurele en duurzame verbetering. Ten tweede zet ik in op meer internationale samenwerking van toezichtsorganisaties in EU, met een centrale testlocatie en betere uitwisseling van gegevens. De Europese samenwerking helpt bij het intensiveren van toezicht, informatie delen en krachten bundelen.

⁵ Een Notified Body houdt toezicht op de conformiteit van de vuurwerkproducten.

Op deze manier wil ik zowel nationaal als internationaal inzet plegen om de nodige verbeteringen door te voeren, om het systeem van CE-markering aan te pakken. Omdat deze inzet niet direct tot resultaten zal leiden, blijf ik zorgdragen voor intensieve controle door de ILT van het consumentenvuurwerk en helder informatie en voorlichting aan consumenten. Ik ben de ILT erkentelijk voor het signaal en geef daaraan graag gehoor.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S.P.R.A. van Weyenberg